

Català **Eliana Beltrán, *The Reading Room #3, Aparatos del habla y materialismo històrico.*¹ Dissabte 14 d'abril de 2018. Projecte d'Acció en viu. *Barcelona Producció és una iniciativa de La Capella.***

Amb la col·laboració de Rocío Campaña

Lectura compartida o lectura comentada seria la idea de *The Reading Room*, però també una lectura posada en escena, lectura performativa en què la comunicació de la forma transmuta la comunicació del fons, el text. Aquest experimenta una expansió del seu sentit, més polidireccional. És la vella estratègia dels poetes bards amb les seves cantarelles, que, a més de fer la lletra inoblidable, aconsegueixen que aquesta s'obri a sentits múltiples segons el so i el gest, segons la simple presència del poeta; en aquest cas, les poetesses-performers-timbaleres.

Eliana Beltrán disposa els seus aparells sonors i visuals en l'espai segons criteris performatius més que no pas d'ús pràctic. Arrossegant les baquetes per terra per crear una línia de so, però també per remarcar el paviment aspre de la sala, caminen de manera estranya com Esther Ferrer en la seva acció *Andar y hablar sin parar*. Utilitzen, aquí, l'estratègia de l'esmolet.²

La filantropa Rose Sélavy³ va dir que el so té qualitats escultòriques perquè ocupa espai. Eliana Beltrán fa ús d'aquest sentit escultòric del so amb la disposició d'un eco que li dona la seva còmplice Rocío Campaña, cara a

cara amb els seus atributs de *femme-machina*, les bateries, les baquetes, la pell de plàstic del tambor.

Les paraules dels textos ocupen l'espai a tots quatre vents amb projeccions que, alhora, les comprimeixen en gestos tipogràfics minúsculs i les "redueixen" a ratlles sobre un color on esperen ser dites en veu alta per ocupar definitivament l'espai de la sala i els cossos dels que l'habitarem, ja que el so també toca com una mà invisible...

Eliana parla amb entusiasme de la seva membrana metàl·lica. En les versions anteriors, aquesta feia de mur entre les dues bateries, però ara ha caigut i vaga per la sala amb el seu murmuri de llauna. És l'acusmàtica caiguda, una veu que no sabem d'on ve, de la qual no veiem la font. La ràdio seria el gran aparell acusmàtic que actualitza l'estratègia de Pitàgores de parlar als seus deixebles des de darrere d'un vel. Els micròfons sense fil tenen alguna cosa d'acusmàtics o neoacusmàtics, ja que allarguen, amplien i alhora amaguen la font de la veu. La membrana simbolitza Pitàgores, i en aquesta tercera versió ha caigut i s'arrossega, però també, com a objecte escultural, es reinventa.

L'acció posa en comú un extracte

del text "El cuerpo omnisciente" (El cos omniscient), de Miran Božovič,⁴ amb el repartiment següent: "Pitàgores interpreta la membrana trencada / Rocío Campaña interpreta Rocío / Rocío Campaña a la bateria interpreta la *Femme-machina 1* / Eliana Beltrán interpreta Eliana / Eliana Beltrán a la bateria interpreta la *Femme-machina 2* / Miran Božovič interpreta el filòsof corporitzat / Michel Chion interpreta la veu al telèfon. [...] Veu de Božovič en el cos d'Eliana: la primera novel·la de Diderot es converteix en un tractat filosòfic seriós sobre la veritable seu de l'ànima. Presenta una sèrie de personatges femenins les ànimes dels quals, en el seu viatge a través del cos, s'han acabat detenint en els seus joiells. Rocío: eufemisme de vagina! Joiells, eufemisme de vagina. *Femme-machina 1 i 2: 9 compassos de PUNK-ROCK.*" Així comença l'acció a *The Reading Room*. Una crítica a la història de la història cap a la veu de les dones com un fenomen acusmàtic, una veu que no se sap d'on ve...

Joan Casellas

Les Escaules, primavera de 2018, amb un llaç groc

¹ *Històrico*: fusió d'*històrico* i *histèrico*. Llicència filosòfica de l'autora.

² El poema de l'esmolet és curt, pràctic i repetitiu, però la seva eficàcia comunicadora no té rival.

³ Normalment, s'atribueix aquesta frase a Marcel Duchamp, però com que Marcel Duchamp té dues identitats, escollim la seva identitat femenina per donar veu a aquest pensament. PD: La filantropia de Rose Sélavy consistia a donar veu a les propostes més arriscades i/o dubtoses de Marcel Duchamp.

⁴ Capítol del llibre *Lacan y los interlocutores mudos* (Lacan i els interlocutors muts), de Slavoj Žižek.

Eliana Beltrán (Medellín, Colòmbia, 1984) viu actualment a Barcelona i és resident de llarga durada al Centre de Producció i Recerca d'Arts Visuals Hangar (2016-2018). Ha fet el màster d'art sonor a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona (2015-2017). Va estudiar arquitectura a la Universitat Pontifícia Bolivariana de Medellín (2001-2006), i va fer el projecte de final de carrera en la línia d'aprofundiment: teoria, crítica i projecte. És bateria; es va dedicar a descobrir l'instrument de manera autodidacta com a integrant de projectes musicals de caràcter experimental de l'escena alternativa nacional colombiana (2005-2014). Va iniciar estudis a l'escola de música de la Universitat EAFIT, amb èmfasi en la percussió simfònica (2012). A Hangar ha estat seleccionada en les dues últimes convocatòries de la beca Encura pels comissaris guanyadors. La seva obra s'ha pogut veure en exposicions col·lectives a Medellín (a l'edició 43 del Saló Nacional d'Artistes, 2013) i a Barcelona (al festival Zeppelin, organitzat per l'Orquestra del Caos al CCCB, 2015). Com a arquitecta, va rebre diversos reconeixements durant els seus anys de pràctica professional (menció d'honor en la categoria de projecte arquitectònic a la XXIII Biennial Nacional d'Arquitectura Colombiana, 2012). Les seves pràctiques espacials recents integren diverses formes de producció, i reflexionen des d'àmbits com l'arquitectura, la ficció i l'efimeritat de les coses audibles, en tensió i/o juxtaposició amb altres formes de la idea dels elements espacials i el cos.